

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО**

Журнал заснований у 1918 році

**ВЧЕНІ ЗАПИСКИ
ТАВРІЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО**

Серія: Філологія. Журналістика

Том 36 (75) № 4 2025

Частина 1

Видавничий дім
«Гельветика»
2025

TRANSLATION STUDIES

Berezhna O. O.

THE STRUCTURAL AND SEMANTIC PECULARITIES OF TERMS IN THE FIELD OF MEDICINE AND THEIR TRANSLATION INTO UKRAINIAN.....250

Boiko Ya. V.

INSTITUTIONAL TERMINOLOGY IN TRANSLATION: A CULTURAL-LINGUISTIC INTERFACE IN BUSINESS COMMUNICATION.....256

Marunina V. P.

SPEECH AS A MEANS OF CHARACTER REPRESENTATION IN TRANSLATION: A CASE STUDY OF LOCKWOOD & CO.....263

Tsykhovska E. D., Andrushchenko R. A.

“WOULDN’T IT? RIGHT?”: MANIPULATION, RHETORIC, AND TRANSLATION IN TRUMP’S POLITICAL DISCOURSE..... 269

COMPARATIVE LITERATURE STUDIES

Markova M. V.

“THE HEAVENS HAVE REVOLVED FOR SEVENTEEN YEARS SINCE I FIRST BURNED...”: THE LOVE ANNIVERSARY THEME IN THE POETRY OF FRANCESCO PETRARCH AND JOHN DONNE277

LITERARY THEORY

Drozdovskyi D. I.

METAMODERNISM AS A PHENOMENOLOGICAL CATEGORY (CRITICAL NOTES ON L. MATSEVKO-BEKERSKA’S RESEARCH).....283

Naumenko N. V.

DIALOGISM AND DYNAMISM AS THE KEY CONSTITUENTS OF A DRAMA WORK..... 294

Shevchenko T. M.

THE COMMUNICATIVE IMAGE OF A CONTEMPORARY WRITER.....303

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS..... 309

ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО

УДК 81'243'37:001.4:61]:811.161.2'25

DOI <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2025.4.1/40>

Бережна О. О.

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕРМІНІВ ГАЛУЗІ МЕДИЦИНИ ТА ЇХ ПЕРЕКЛАД УКРАЇНСЬКОЮ

Стаття присвячена розгляду питання структурно-семантичних особливостей медичної термінології, медичних термінів та аналізу особливостей перекладу медичної термінології українською. У зв'язку зі стрімким розвитком науки медична термінологія постійно поповнюється новими поняттями, які характеризують нові явища та терміни. Терміном можна назвати слова або словосполучення, які називають спеціальні поняття будь-якої спеціальної області науки, техніки, мистецтва. У статті зазначається, що медична термінологія являє собою специфічний пласт лексики; та зважаючи на її структурно-семантичні та стилістичні характеристики, вона займає особливе місце в лексичній системі мови. Добре відомо, що медичні терміни характеризуються такими особливостями як наявність дефініції, максимальна абстрактність, моносемічність, відсутність експресії та емоційного забарвлення, стилістична нейтральність, співвіднесеність зі спеціальними поняттями і логічність. В змістовному аспекті медична термінологія представлена такими поняттями: утворення та процеси в організмі людини та різноманітні зміни в його розвитку, назви хвороб та патологічних станів людини, форми лікування та ознаки (симптоми, синдроми), збудників і переносників хвороб, чинники зовнішнього середовища, що впливають на організм людини, методи діагностики та лікування захворювань, назви оперативних втручань, найменування приладів, інструментів та інших технічних пристроїв, меблів медичного призначення, ліки, лікарські рослини, тощо. Медичні терміни можна поділити на прості (однослівні), складні, похідні, терміни-словосполучення, терміни-скорочення. Переклад медичної термінології є одним з найважливіших напрямків перекладацької діяльності. Будь-який тип медичного тексту має певні особливості, які варто враховувати перекладачу. Серед них велика кількість специфічних медичних термінів, у тому числі грецького та латинського походження, наявність великої кількості аббревіатур та скорочень, вимоги до точності/відсутності двозначності. Найчастіше перекладачам доводиться працювати з наступними документами: медичними довідками, історіями хвороби, документацією до медичної техніки, інструкціями, перекладом навчальних посібників або довідників, анотаціями до лікарських препаратів, результатами обстежень, звітами про випробування ліків, нових методик лікування. В процесі дослідження було визначено, що найпоширенішими методами перекладу медичної термінології є калькування (переклад за зразком), транслітерація (перенесення буквенної форми слова з однієї мови в іншу) і транскрипція (запис фонетичного вимовлення слова).

Ключові слова: термінологічна лексика, прості терміни, складні терміни, похідні терміни, скорочення, запозичення, аббревіатури, транскрибування, транслітерування, калькування.

Постановка проблеми. В словниковому складі мови велике місце належить термінологічній лексиці, частка якої весь час помітно зростає. У зв'язку з постійним розвитком сучасної української мови з'являється все більше і більше технічних і наукових термінів. Зі збільшенням спеціальної лексики в сучасній мові та внаслідок швидкого розвитку багатьох сфер людської

діяльності актуальним стає комплексне вивчення терміносистем, у тому числі і медичної. У цьому дослідженні ми ставимо собі за мету визначення лексико-семантичних особливостей медичної термінології та особливостей перекладу англійських медичних термінів українською. Тема актуальна з огляду на низку проблем, що витікають з неї. Насамперед, це розгляд специфіки

перекладу, який передбачає використання спеціальної літератури різних галузей науки, а також спеціальних газетних, журнальних статей медичної галузі. Існує багато дослідницьких робіт стосовно перекладу технічної та наукової термінології, але недостатньо розкрито проблему перекладу специфічної термінології, зокрема медичної, недостатньо розроблено систему правил, які могли б допомогти при перекладі специфічної медичної термінології, недостатньо висвітлено питання послідовності роботи над текстом. Крім того, актуальність теми зумовлюється загальним спрямуванням лінгвістичних досліджень щодо вивчення специфіки перекладу медичних термінів та пов'язана з розглядом рекомендацій щодо поліпшення роботи перекладача, який здійснює переклад медичного тексту з англійської мови українською або навпаки, причому в тексті багато медичної термінології, усталених слів, словосполучень, притаманних саме текстам цієї галузі. Переклад тексту з дотриманням стильових ознак медичного характеру є також однією з найважливіших проблем, що виникають в процесі перекладу текстів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Загальні проблеми термінознавства висвітлювали у своїх працях такі вчені, як А. Белова, С. Гриньов, В. Даніленко, Т. Каяк, С. Хижняк, дослідженню медичної термінології присвячено роботи Н. Місник, В. Лабов, Д. Самойлов, Н. Литвиненко та інші. Окремі питання, що стосуються різних галузевих терміносистем, досліджували Л. Боярова, В. Калашник, О. Покровська та інші.

Постановка завдання. Метою статті є узагальнення, дослідження та аналіз питань, пов'язаних зі структурно-семантичними особливостями перекладу англійських медичних термінів українською мовою, а об'єктом дослідження виступає медична термінологія, що використовується в наукових статтях медичної тематики. Зрозуміло, що для досягнення поставленої мети необхідне вирішення наступних завдань: розглянути особливості перекладу наукових текстів на матеріалі медичних текстів, проаналізувати специфіку медичних текстів; визначити поняття та основні характеристики та ознаки медичного терміну; визначити основні структурні та семантичні особливості, з'ясувати та охарактеризувати основні способи перекладу медичних термінів.

Виклад основного матеріалу. Науково-технічні тексти належать до наукового стилю, сферою використання якого є наукова діяльність,

науково-технічний прогрес суспільства, освіта, навчання. Характерні риси наукового і технічного стилю: інформативність, логічність, точність і об'єктивність, а також ясність та зрозумілість. Крім того виділяють такі ознаки, як предметність, узагальнення, однозначність, лаконічність, доказовість, переконливість та ін. До головних мовних засобів належать абстрактна лексика, символи, велика кількість термінів, схем, таблиць, графіків, зразків-символів, іншомовних слів, наукова фразеологія, цитати, посилання, загальноновживана лексика, безсуб'єктність, безособовість синтаксису, відсутність всього того, що вказувало б на особу автора або його уподобання (емоційно-експресивні синоніми, суфікси, багатозначні слова, художні тропи, індивідуальні неологізми) [4, с. 75].

Медичний науковий текст характеризується великою кількістю специфічних медичних термінів (у тому числі латинських та грецьких), аббревіатур та скорочень, вимогою до точності / відсутності двозначності (це ключова особливість таких перекладів, оскільки від правильності виконаної роботи може залежати життя людини). Для таких текстів характерна повна відсутність стилізації та будь-якого емоційного забарвлення. Медична термінологія – сукупність спеціальних найменувань, які розуміються як стандартні одиниці спеціального найменування, обслуговуючого наукову або професійну сферу сучасної офіційної медицини. Медична термінологія розглядається як організована система об'єднаних семантико-парадигматичних відношень синонімії, антонімії та полісемії, яка перебуває у постійному дискусійному руслі [3, с. 120]. Медична термінологія представляє специфічний вид лексики, яка відрізняється від загальноновживаних слів за структурно-семантичним словотвірним та стилістичним показником, тому займає особливе місце у лексичній системі мови [1, с. 194–195]. Слід зазначити, що на сучасному етапі медичні терміни широко розповсюджені в розмовній, літературній мовах, у сфері охорони здоров'я, науці. Медична термінологія в змістовному аспекті представлена наступними поняттями: утворення і процеси, що відбуваються в організмі людини і різні зміни в його розвитку – *alopecia* – *алопеція*, *облисіння*; назви хвороб і патологічних станів людини – *common acne/acne vulgaris* – *вугрі*, *підліткові вугрі*, *cancer* – *рак*, *neuralgia* – *невралгія*, *eczema* – *екзема*, *hyperpigmentation* – *гіперпигментація*; *osteoporosis* – *остеопороз*, *vitiligo* – *вітіліго*;

форм їх лікування *intradermotherapy* – внутрішньошкірна терапія, *mesotherapy* – мезотерапія; і ознак (симптоми, синдроми), збудників і переносників хвороб – *HBC* – вірус гепатиту В; фактори навколишнього середовища, які впливають на організм людини; методи діагностики і лікування хвороб *homeopathy* – гомеопатія; найменування хірургічних операцій; найменування апаратів, приладів, інструментів і інших технічних пристроїв, обладнання, меблів медичного призначення; лікарські засоби, об'єднані за своїми властивостями *beta blocker* – бета-блокатор/адреноблокатор, *bioactive polypeptides* – біологічно активні поліпептиди; *bioactive substances* – біологічно активні речовини, лікарські рослини і т.д. [7; 9, 10, 11]. Медичні терміни характеризуються такими особливостями як наявність дефініції, максимальна абстрактність, моносемічність, відсутність експресії та емоційного забарвлення, стилістична нейтральність, співвіднесеність зі спеціальними поняттями і суворі логічність [6, с. 114].

Аналіз статей медичної галузі дозволив нам виділити, залежно від будови, наступні групи термінів:

1. Прості терміни, які складаються з одного слова: *acne* – акне (вугрі); *cancer* – рак; *cellulite* – целюліт; *copper* – мідь; *eczema* – екзема; *selenium* – селеніум [3, с. 90; 9; 10; 11].

2. Складні, які складаються з двох і більше слів і пишуться разом або через дефіс: *acetylcholine* – ацетилхолін; *acupuncture* – акупунктура; *aminophylline* – амінофілін; *corticosteroids* – кортикостероїди; *dimethylaminoethanol* – діметиламіноетанол; *mesotherapy* – мезотерапія [3, с. 89–90; 9; 10; 11].

3. Терміни-словосполучення, які складаються із декількох компонентів: *immunological functions* – імунологічні функції; *homeopathic agents* – гомеопатичні засоби; *glycolic acid* – гліколева кислота; *salmon calcitonin* – кальцитонін лосося; *skin rejuvenation* – омолодження шкіри.

4. Терміни-аббревіатури (скорочення): *TGF (transforming growth factor)* – трансформуючий фактор росту, коли йдеться про розвиток пухлини; *NSAID (non-steroidal anti-inflammatory drug)* – нестероїдний протизапальний препарат; *MPC* – програма постачальника медичних послуг пацієнтам з державними страховками; *HBV (Hepatitis B Virus)* – вірус гепатиту В; *HBV (Hepatitis B Vaccine)* – вакцина від гепатиту В; *FDA (Food and Drug Administration)* – Управління з контролю

за якістю харчових продуктів і лікарських препаратів; *AIDS (Acquired Immune Deficiency Syndrome)* – СНІД, *HIV (human immunodeficiency virus)* – ВІЛ [3, с. 90; 9; 10; 11].

5. Похідні терміни, утворені способом афіксації: *deoxycholate* – деоксихолат; *hyperpigmentation* – гіперпигментація; *intra dermal* – внутрішньошкірний; *fibromyalgia* – фіброміалгія [3, с. 90; 9; 10; 11].

На першому місці серед способів терміноворення ми можемо виділити осново- та словоскладання. Терміни-композиції функціонують у тісному зв'язку із системою словосполучень. Цей спосіб надає можливість точно характеризувати предмети та явища за кількома ознаками [8, с. 178]. При творенні складних і складених термінів використовуються як компоненти, що у мові вживаються як самостійні слова (*адипозо-генітальний adipogenital*, *нервово-м'язовий neuromuscular/nervimuscular*, *шлунково-кишковий gastrointestinal*, *внутрішньоклітинний intracellular*), так і компоненти, що самостійно не вживаються (*-алгія, -генний, авто-, біо-, гастро-, гемато-, лейко-, остео-*). Терміни-композиції мають перевагу перед термінами-словосполученнями, оскільки вони більш економні та є словотвірною базою для творення похідних слів: *гомеопатологія* – *гомеопатолог* – *гомеопатологічний*.

Розрізняють декілька основних напрямків медичних перекладів: 1) медична документація (епізоди, виписки, історії хвороби, результати лабораторних та інструментальних обстежень, протоколи операцій, висновки фахівців); 2) документація з клінічних досліджень лікарських препаратів (договір про проведення клінічного дослідження, протокол дослідження, брошура дослідження, форма обізнаної згоди, індивідуальна реєстраційна картка); 3) фармацевтична документація (анотація лікарських препаратів, листки-вкладиші, інформація для лікарів і пацієнтів, документація з контролю якості); 4) документація до медичного устаткування й інструментарію (інструкції з експлуатації, посібники, описи, рекламні матеріали, каталоги, презентації); 5) сайти з медицини, фармації, клінічних випробувань, медичного устаткування й інструментарію; 6) науково-популярна література з медицини; 7) наукова медична література (наукові статті, матеріали конференцій, огляди, автореферати, дисертації, монографії, довідники, посібники, навчальні посібники для лікарів і студентів медичних вузів [5].

Наслідки дилетантського перекладу медичних документів, історій хвороб, медичних довідок,

висновків і результатів експертиз можуть бути непередбачуваними. Якщо мова йде про здоров'я людини, переклад текстів слід довіряти тільки досвідченим фахівцям, які мають відповідну кваліфікацію.

Тексти медичної галузі характеризується різноманітним набором термінів, скорочень. При цьому однакові терміни можуть мати різні назви в різних мовах і в різних країнах. Аналіз крові перекладається кількома варіантами: *blood test* і *blood analysis*, хоча британські та американські лікарі вживають спеціальний термін *complete blood count* (CBC), але про це не написано в жодному словнику.

Медичний переклад вимагає від перекладача знання чи розуміння латини. Латина завжди була основною мовою медицини. І сьогодні медичні документи часто містять багато латинської термінології, часом достатньо складної. Тому перекладачі в процесі роботи над текстом постійно звертаються за консультацією до фахівців з медицини, будь-то акушери-гінекологи, хірурги, терапевти, стоматологи тощо.

Практично кожного дня, ми дізнаємося з новин про появу нових медичних технологій, розширення ринку медичних послуг, створенні ефективних лікарських препаратів. І все це ставить перед перекладачем спеціалізованої літератури складне завдання: знайти адекватний, чіткий, простий, однозначний, що не припускає багатозначності термін.

Аналізуючи текст перекладу, можна зазначити, що у сучасних перекладних матеріалах з медицини проглядається стійка тенденція до обрання «короткого» шляху зближення двох лінгвістичних систем. Ми часто зупиняли свій вибір на лексичних прийомах трансформацій: транскрипції, транслітерації і калькуванні. Переваги цього роду трансформацій зрозумілі: стислість, однозначність, очевидність. Наголосимо на кожному виді трансформацій окремо.

Транскодування – це такий спосіб перекладу, коли звукова та/або графічна форма слова вихідної мови передається засобами абетки мови перекладу. Дуже часто транскодування застосовується при перекладі інтернаціональних реалій. Головною позитивною якістю транскодування є його максимальна стислість. Завдяки транскрипції, транслітерації та адоптованому транскодуванню створюється певний експресивний потенціал: у контексті слів рідної мови транскрибоване слово виділяється як чуже, надає предмету, який воно позначає, конотацій

небуденності, оригінальності. Але все ж використовувати цей прийом треба дуже обережно, так як перенасиченість тексту транскодованими реаліями не зближує читача з оригіналом, а навпаки віддаляє [8, с. 176–177]. В якості прикладів в цьому випадку можна навести наступні терміни: *Acetylcholine* – ацетилхолін (адоптоване транскодування); *Acupuncture* – акупунктура (адоптоване транскодування); *Allopathy* – алопатія (адоптоване транскодування); *Alopecia* – алопеція (транслітерація); *Acne* – акне (транслітерація); *Aminophylline* – амінофілін (адоптоване транскодування); *Amiodarone* – аміодарон (транскрибування); *Baclofen* – баклофен (транслітерація); *Buflo-médil* – буфломеділ (транслітерація); *Cellulite* – целюліт (транскрибування); *Collagenase* – колагеназа (адоптоване транскодування); *Corticosteroid* – кортикостероїд (транслітерація); *Deoxycholate* – деоксіхолат (адоптоване транскодування); *Diazepam* – діазепам (транслітерація); *Eczema* – екзема (транскрибування); *Fibromyalgia* – фіброміалгія (транскрибування); *Fibronectin* – фібронектин (транскрибування); *Homeopathy* – гомеопатія (адоптоване транскодування); *Lidocaine* – лідокаїн (адоптоване транскодування); *Mesotherapy* – мезотерапія (адоптоване транскодування); *Osteoporosis* – остеопороз (адоптоване транскодування); *Pentoxifylline* – пентоксифілін (адоптоване транскодування); *Piroxicam* – піроксикам (транслітерація); *Procaine* – прокаїн (адоптоване транскодування); *Zinc* – цинк (транслітерація).

При перекладі термінів ми найчастіше використовували спосіб адоптованого транскодування, в якому поєднанні одразу і транскрипція, і транслітерування [9; 10; 11].

Калькування є не менш широко поширеною перекладацькою трансформацією. У процесі калькування лексичної одиниці оригіналу відбувається заміна її складових (морфем в простих термінах або слів у словосполученнях) відповідними їм лексичними одиницями мови перекладу. Кінцева мета калькування – створення нового терміна або стійкого словосполучення в мові перекладу, що відображає структуру лексичної одиниці оригіналу. Наприклад: *EchoCG* – *EchoKT*, *chronic obstructive pulmonary disease* – хронічне обструктивне легеневе захворювання, *ischemic heart disease* – ішемічна хвороба серця, *hypercoagulation* – гіперкоагуляція, *coagulopathy* – коагулопатія, *cancer* – рак (калькування); *copper* – мідь (калькування); *gauge needles* – калібр голки (калькування); *glycolic*

acid – гліколева кислота (напівкалькування); *homeopathic agents* – гомеопатичні засоби (напівкалькування); *immunological functions* – імунологічні функції (напівкалькування); *keratinization* – зроговіння (калькування); *manganese* – марганець (калькування); *neuro-vegetative function* – невралгічна функція (напівкалькування); *retinoic acid* – ретиноева кислота (напівкалькування); *salmon calcitonin* – кальцитонін лосося (напівкалькування); *skin rejuvenation* – омолодження шкіри (калькування); *vascular disorders* – судинні розлади (калькування) [9; 10; 11].

Калькуванню зазвичай піддаються часто вживані терміни, ті, що обслуговують галузі медицини, що швидко розвиваються: 1) діагностика: *genetic testing* (генетичне тестування); *gene therapy*, *genetic therapy* (генотерапія); *molecular diagnostics* (молекулярна діагностика); 2) медичні технології: *biomanufacturing* (біовиробництво); *bio-ink* (біочернила); 3) назви фармацевтичних препаратів, створених за допомогою біотехнологій: *biotechnological drugs* (біотехнологічні ліки); *therapeutic enzymes* (терапевтичні ензими); *therapeutic antibodies* (терапевтичні антитіла); тощо.

У тому випадку, якщо лексичні способи перекладу не дозволяють сформулювати короткий і ємкий термін, ми зверталися до описового перекладу, який дозволяє передати значення практично будь-якого без еквівалентного терміну в оригіналі. Частіше за все це були терміни-скорочення, які не мають рівноцінного еквіваленту в українській мові. Таким способом ми переклали наступні терміни: *FDA* – Управління з контролю за якістю харчових продуктів і лікарських препаратів; *HBV* – вірус

гепатиту В; *HBV* – вакцина проти гепатиту В, *NSAID* – нестероїдний протизапальний препарат; *TGF* – трансформуючий фактор росту, який впливає на розвиток пухлини.

Однак, основним недоліком описового перекладу є його громіздкість і багатослівність. Тому, надалі, коли термін вже отримав визнання в медицині, проблема лаконічності вирішується шляхом створення скорочення багатослівної терміна.

Висновки. За останні два-три десятиріччя термінологія у медичній галузі досягла значного розвитку у порівнянні з минулими часами, з іншого боку, залишається ще багато питань для дискусій як загального плану, так і стосовно вживання окремих термінів та терміносполучень. Медична лексика об'єднує спеціальні та неспеціальні медичні назви, що функціонують у науковій та інших підсистемах мови. Основну частину медичної лексики становить медична термінологія. Незважаючи на велику кількість праць, присвячених медичній термінології та проблемам її перекладу у вітчизняній та зарубіжній літературі, ці аспекти вивчення термінологічної лексики продовжує потребувати глибинних досліджень. Отже, проведена робота допомогла детально розглянути цей пласт лексичного запасу англійської мови, але залишилося ще багато актуальних питань, які вимагають подальшого вивчення, оскільки було досліджено далеко не всі проблеми та особливості медичної термінології. Безумовно, можна констатувати, що подальше дослідження медичної лексики, шляхів їх адаптації і зв'язків із різними галузями діяльності людей, особливостей її перекладу буде доцільним та необхідним.

Список літератури:

1. Заблоцький Ю. Сучасні підходи до вивчення термінології. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Термінознавство*. 2014. № 5. С. 193–197. URL <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/7787/1/45.pdf> (дата звернення 26.05.2025).
2. Застріжна Л. В. Лексико-семантичні та структурно-граматичні особливості англійської медичної термінології. Режим доступу: URL: <http://repository.pdmu.edu.ua> (дата звернення 20.06.26).
3. Ісаєва О. С. Особливості перекладу спеціальної медичної лексики. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2021. № 47, Том 3. С. 120–123.
4. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури : навчальний посібник. Вінниця : Видавництво «Нова Книга», 2001, 303 с.
5. Проблеми та особливості перекладу медичних текстів. URL: <http://tabula.com.ua> (дата звернення 26.05.2025).
6. Стацюк Р. В. Основні підходи до вивчення поняття термін у сучасній лінгвістичній науці. *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологічні науки (мовознавство)»*. 2016. № 5 (2). С. 112–116.
7. Термін: (енциклопедична стаття) URL: <https://surli.cc/gkeyni> (дата звернення 26.05.25)

8. Шепітько С. В., Тарапатов М. М. Особливості перекладу сучасної медичної термінології. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Спеціальні комунікації. 2019. Том 30 (69). С. 175–179. URL: <http://repository.tnu.edu.ua> (дата звернення 24.05.2025).
9. Українсько-латинсько-англійський медичний енциклопедичний словник: у 4-х томах: / укладачі Л. І. Петрух, І. М. Головка. Київ: ВСВ «Медицина» 2012. URL: <http://medpublish.com.ua> (дата звернення 23.05.2025)
10. Melo D. F., de Mattos Barreto T., Plata G. T., Araujo L. R., Tortelly V. D. Excellent response to mesotherapy as adjunctive treatment in male androgenetic alopecia. *Journal Cosmetologic Dermatology*. 2020 Jan; 19 (1) : 75–77. DOI: 10.1111/jocd.12983. Epub 2019 May 8. PMID: 31066492
11. Rotunda A. M., Kolodney M. S. Mesotherapy and phosphatidylcholine injections: historical clarification and review. *Dermatologic Surgery*. 2006 Apr; 32 (4) : 465–80. DOI: 10.1111/j.154725.2006.32100.x.P MID: 16681654 Review.

Berezhna O. O. THE STRUCTURAL AND SEMANTIC PECULARITIES OF TERMS IN THE FIELD OF MEDICINE AND THEIR TRANSLATION INTO UKRAINIAN

The article is devoted to the issue of structural and semantic features of medical terminology, medical terms and analysis of the peculiarities of translation of medical terminology into Ukrainian. Due to the rapid development of science medical terminology is constantly being updated with new concepts that characterize new phenomena and terms. A term can be defined as words or phrases that name special concepts of any special field of science, technology, or art. Medical terminology is a specific layer of vocabulary; and due to its structural, semantic and stylistic characteristics, it occupies a special place in the lexical system of the language. Medical terms are characterized by such features as the presence of a definition, maximum abstraction, monosemy, lack of expression and emotional coloration, stylistic neutrality, correlation with special concepts and logicity/consistency. In terms of content, medical terminology is represented by the following concepts: formations and processes in the human body and various changes in its development, names of diseases and pathological conditions, forms of treatment and signs (symptoms, syndromes), pathogens and vectors of diseases, environmental factors affecting the human body, methods of diagnosis and treatment of diseases, names of surgical interventions, names of devices, instruments and other technical devices, medical furniture, medicines, medicinal plants, etc. Medical terms can be divided into simple (single-word), compound, derivatives, phrase terms, and abbreviated terms. Translation of medical terminology is one of the most important areas of translation activity. Any type of medical text has certain peculiarities that should be taken into account by the translator. Among them are a large number of specific medical terms, including those of Greek and Latin origin, the presence of a large number of abbreviations and acronyms, and requirements for accuracy/absence of ambiguity. Most often, translators have to work with the following documents: medical certificates, medical histories, medical equipment documentation, instructions, translation of manuals or reference books, annotations to medicines, examination results, reports on drug trials, and new treatment methods. The most common methods of translating medical terminology are a calking/loan translation (translation from a model), transliteration (transferring the letter form of a word from one language to another), and transcription (recording the phonetic pronunciation of a word). These methods help to preserve the international character of medical terminology.

Key words: *terminology, simple terms, complex terms, abbreviations, derivatives, transcription, transliteration, calking/producing a loan translation.*